

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>Izmaksas

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [fr](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Swipe to change

franču

Izmaksas

Francija

Šajā nodaļā jūs varēsiet iepazīties ar informāciju par Francijā piemērojamām tiesāšanās izmaksām.

Regulējošie noteikumi par juridisko profesiju honorāriem

Tarīfus aprēķina no **fiksētām izmaksām** un **mainīgām izmaksām** (kā procentuālo likmi atkarībā no strīda summas).

Jānosaka **atšķirība** starp:

juridiskās palīdzības sniedzējiem (advokāti, tiesas pārstāvji), kuriem nosaka tikai daļēju atlīdzību. Lielākajā daļā gadījumu par honorāriem brīvi vienojas ar klientu.

valsts vai valsts pārvaldes amatpersonām, kuru atalgojumu aprēķina saskaņā ar Francijas valdības likumdošanas pilnvarām.

Juriskonsulti

1980. gada 30. jūlija Dekrētā Nr. 80-608 noteikti Apelācijas tiesu juriskonsultu pakalpojumu izcenojumi. Juridiskās palīdzības sniedzēji / Advokāti.

Normatīvajos aktos noteikts pakalpojumu tarifs personu pārstāvošiem advokātiem pirmajā instancē (1972. gada 25. augusta Dekrēts Nr. 72-784 un

1975. gada 21. augusta Dekrēts Nr. 75-785).

Tiesu izpildītāji

Tiesu izpildītāja pakalpojumu tarifs par tiesas prasību un nolēmumu assignēšanu un izsniegšanu noteikts 1996. gada 12. decembra Dekrētā Nr. 96-1080.

Fiksētās tiesāšanās izmaksas

Fiksētās tiesāšanās izmaksas civilprocesā

Prasītājam fikstās izmaksas civilprocesā

Civilprocesā tiesas procesa nodrošināšanai ir **obligātās juridiskās izmaksas**, kuru summu **nosaka** vai nu saskaņā ar normatīvajiem aktiem vai ar tiesas nolēmumu. Šīs tiesas izmaksas klasificējamas kā **tiesvedības izdevumi**.

Tajās ietilpst:

Nodevas, nodokļi, periodiski maksājumi vai atlīdzība, ko iekasē tiesu iestāžu sekretariāti vai nodokļu administrācija. Šādas nodevas un nodokļi ir reti, jo 1977. gada 30. decembra Likums Nr. 77-1468 piemēro bezmaksas principu dokumentiem, kas saistīti ar tiesvedību civilajās un administratīvajās tiesu iestādēs;

Ar dokumentu tulkošanu saistītie izdevumi, ja to pieprasa likums vai starptautiskās saistības;

Kompensācija lieciniekiem;

Atlīdzība kvalificētiem speciālistiem;

Pēc izcenojuma noteiktas izmaksas (tiesu izpildītāju, juriskonsultu, advokātu pakalpojumu izcenojumi);

Valsts vai valsts pārvaldes amatpersonu atlīdzības;

Atlīdzība advokātiem tādā apmērā, kā tas noteikts tiesību aktos, ieskaitot prasītāja nodevas;

Izdevumi, kas radušies saistībā ar dokumenta izsniegšanu ārvalstīm;

Ar raktisko no tulkotānu saistītie izdevumi izmeklēšanas pasākumu veikšanai ārvalstīs, ko lūgušas tiesu iestādes saskaņā ar 2001. gada 28. maija Padomes Regulas (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās;

Sociālā apsekošana, kas noteikta ģimenes lietās un lietās par pilngadīgu un nepilngadīgu personu juridisko aizsardzību;

Atlīdzība personai, kuru tiesnesis ir norīkojis nepilngadīgas personas nopratināšanai.

Civilprocesa etapi, kuros jāsamaksā fikstās izmaksas

Ar civilprocesi saistītās izmaksas, kurās iekļautas visas tās **summas, kuras lietas dalībniekiem aprēķina vai ir jāsedz** pirms tiesvedības vai tās laikā.

Tā, piemēram, pirms tiesvedības uzsākšanas varētu būt atlīdzība par **konsultācijām ar juristiem**, kvalificētiem speciālistiem, **ceļa izdevumi**.

Tiesvedības laikā šīs izmaksas varētu attiekties **uz tiesāšanās izdevumiem, kas jāmaksā juridiskās palīdzības sniedzējiem, valsts pārvaldes amatpersonām, valstij iemaksājamām nodevām un honorāriem saistībā ar konsultācijām**.

Pēc tiesvedības pabeigšanas tās varētu būt **izmaksas, kas saistītas ar nolēmuma izpildi**.

Tiesāšanās izmaksas konstitucionālā tiesvedībā

Prasītājam fikstās izmaksas konstitucionālā procesā

Saskaņā ar Francijā noteikto procesu **individuālas prasības izskatīšana Konstitucionālajā tiesā** nav paredzēta, tāpēc uz šo jautājumu atbildes nav.

Kādu sākotnējo informāciju var sniegt mans juridiskais pārstāvis (mans advokāts)?

Informācija par lietas dalībnieku tiesībām un pienākumiem

Saistošas informācijas sniegšana par savu klientu tiesībām un pienākumiem ir viens no juridiskās palīdzības sniedzēju **ētikas** elementiem.

Informācijas avoti par tiesāšanās izmaksām

Kur iegūt informāciju par tiesāšanās izmaksām Francijā?

[Tieslietu ministrijas](#) un [dažādu profesiju tīmekļa vietnēs](#).

Kādās valodās var iegūt informāciju par tiesāšanās izmaksām Francijā?

Informācija ir pieejama franču valodā.

Kur atrast informāciju par noteikta veida tiesāšanās kopējām izmaksām?

Nav tādas tīmekļa vietnes, kurā būtu publicētas ar tiesāšanos saistītas izmaksas.

Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)

Kur var iegūt informāciju par šo tēmu? Kāda ir piemērojamā procentu likme?

Izceļojumi ir norādīti **bez nodokļiem**. PVN piemērojamā procentu likme vienmēr ir **19,6 %**, izņemot pakalpojumus, ko sniedz **personām, kurām piešķirta juridiska palīdzība (5,5 %)**.

Juridiska palīdzība

Kādi ir ierobežojumi ienākumiem, lai saņemtu juridisko palīdzību civillietās?

Juridiskā palīdzība neatkarīgi strīdu rakstura **neatšķiras civillietās un krimināllietās**. Palīdzības piešķiršanu vai atteikšanu izvērtē vienīgi atkarībā no **prasītāja ienākumiem**.

Tātad, juridisko palīdzību var lūgt jebkura **fiziska persona**, kas ir **Francijas pilsonis** un **Eiropas Savienības dalībvalsts valstspiederīgais**, kā arī jebkura **bezpeļņas juridiska persona**, kas vēlas aizstāvēt savas tiesības tiesā un kurai tam nav pietiekamu līdzekļu.

Tādā pašā veidā juridisko palīdzību **civillietās** var lūgt jebkurš **ārvalstu pilsonis**, kas **bieži un likumīgi uzturas Francijā**. Šis regulārās uzturēšanās nosacījums nav obligāts krimināllietās. Tomēr neatkarīgi no procesa veida (civillietas, administratīvās lietas vai krimināllietas) palīdzības piešķiršana neattiecas uz nepilngadīgām personām.

Vērā ņem **juridiskās palīdzības pieteicēja pēdējā kalendārā gada vidējos mēneša ienākumus**, bet vajadzības gadījumā arī **to personu ienākumus, kuras pastāvīgi dzīvo ar pieteicēju vienā mājoklī**. Pēdējā minētajā gadījumā ienākumu sliekšnis, kas tiek ņemts vērā, piešķirot juridisko palīdzību, mainās atkarībā no ģimenes stāvokļa.

Savukārt, personām, kurām piešķirti atsevišķi **sociālie atvieglojumi** (papildu pabalsts no Nacionālā solidaritātes fonda, garantētais ienākumu iztikas minimums) nepieprasa pierādīt savu ienākumu nepietiekamību.

Jāpiebilst, ka atsevišķi **sociāla rakstura pabalsti** netiek uzskatīti kā ienākumi (ģimenes pabalsti, sociālie pabalsti, mājokļa pabalsts).

Atkarībā no ienākumiem juridisko palīdzību var piešķirt **pilnā apmērā vai daļēji**. **Ienākumu sliekšni** palīdzības saņemšanai katru gadu pārskata likumā par finansēm. 2009. gadam noteikto summu aprēķina pēc 2008. gada vidējiem mēneša ienākumiem vienai personai, kas ir:

zemāka vai vienāda ar **EUR 911**, lai saņemtu juridisko palīdzību pilnā apmērā,

no **EUR 912** līdz **EUR 1367**, lai saņemtu daļēju juridisko palīdzību.

Šo **ienākumu sliekšni palielina** par **EUR 164** par divām pirmajām apgādājamām personām, kuras ar pieteicēju dzīvo vienā mājoklī (bērni, laulātais, partneris, solidaritātes civillā pakta partneris, kāds no vecākiem..) un par **EUR 104**, ja apgādībā ir trīs vai vairāk personas.

Vai ir citi nosacījumi, kas ļauj piešķirt juridisko palīdzību cietušajam?

Principā **lietas dalībnieka statusu (piemēram, cietušais vai apsūdzētais) tiesvedībā neņem vērā**. Nav atšķirības, vai juridisko palīdzību piešķir vai atsaka cietušajiem, apsūdzētajiem, prasītājiem vai atbildētājiem.

Tomēr **2002. gada 9. septembra Tiesas vadlīniju un programmas sagatavošanas likums** atviegloja attiecībā uz sevišķi smagiem noziegumiem, kas vērsti pret personas dzīvību un personas integritāti (noziegumi, kas paredzēti Kriminālkodeksā no 221-1. līdz 221-5. pantam, no 222-1. līdz 222-6. pantam, 222-8. pantā, 222-10. pantā, 222-14. pantā (1. un 2. daļā), no 222-23. līdz 222-26. pantam, 421-1. (1) un 421-3. pantā (no 1. līdz 4. daļai)), cietušo, kā arī viņu likumīgo pārstāvju piekļuvi tiesas aizstāvībai, lai, lūdzot piešķirt juridisko palīdzību, viņi varētu iesniegt civilprasību par tiem radīto kaitējumu, un šis likums viņus atbrīvoja no pienākuma uzrādīt savu ienākumu apmēru. Šie nosacījumi jo īpaši attiecas uz personām, kas cietušas no izvarošanas vai ikdienas vardarbībā, kas vērsta pret nepilngadīgu 15 gadus nesasnējušu personu, vai neaizsargātām personām, kā rezultātā iestājusies nāve vai pastāvīga invaliditāte.

Tomēr **izņēmuma gadījumā no tiem var atkāpties, ņemot vērā juridiskās palīdzības pieteicēja ienākumus** neatkarīgi no viņa statusa tiesvedībā (prasītājs /atbildētājs, cietušais/apsūdzētais), ja situācija ir īpaši svarīga attiecībā uz strīda objektu vai gadījumā, ja ir iespējams paredzēt ar tiesvedību saistītos izdevumus.

Šis nosacījums jo īpaši attiecināms uz kriminālnoziegumā cietušo personu, ņemot vērā apstākļus, kādos šis noziedzīgais nodarījums ir izdarīts.

Vai ir citi nosacījumi, kas ļauj piešķirt juridisko palīdzību apsūdzētajam?

Principā, nosacījumos, kas ļauj atbildētājiem tiesvedībā saņemt juridisko palīdzību, nav noteikts **neviens īpašs nosacījums**. Tomēr, ja lieta ir **pasūdzēta** (apelācija, iebildums, kasācijas sūdzība), atbildētāju stāvoklis apelācijas procesā ir labvēlīgāks, ja viņiem iepriekš jau ir piešķirta juridiskā palīdzība. Tas ir tāpēc, ka tādā veidā šīs personas saglabā visas tiesības šo palīdzību izmantot aizstāvībai.

Tomēr der atcerēties tiesību aktus, kas tiesvedībā attiecas gan uz prasītāju, gan atbildētāju, saskaņā ar kuriem juridisko palīdzību nepiešķir, ja ar šo palīdzību apmaksājamos izdevumus jau sedz no tiesiskās aizsardzības apdrošināšanas vai līdzvērtīgas aizsardzības sistēmas līdzekļiem.

Vai ir tādi procesi, kas ir atbrīvoti no izmaksām?

Nav tādas prasības, lai **vietējā tiesā** un **apgabaltiesā** lietas dalībniekus pārstāvētu advokāts. Ja civilprasības apjoms ir mazāks par EUR 4000, tad šīs tiesu iestādes lietu var izskatīt vienkāršotā procesā, kas lietas dalībniekiem nenosaka nepieciešamību lietu pārsūdzēt tiesu izpildītājam.

Iesniedzot vienkāršu pieteikumu, bez advokāta var izskatīt **prasības par lietas pārskatīšanu** saistībā ar vecāku pilnvaru piešķiršanu, prasības adopcijas lietās, ja ir pieņemts bērns, kas nav sasniedzis 15 gadu vecumu, saistībā ar pasākumiem, kas noteikti pēc laulības šķiršanas un prasības par alimentu piešķiršanu.

Šīs tiesu iestādes tāpat kā civillietu tiesas savā tiesvedībā neiekasē samaksu par tiesvedības uzsākšanu vai nolēmumu izsniegšanu.

Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu?

Jebkurā spriedumā, ar ko pabeidz tiesvedību **civillietās**, lemj par tiesvedības izdevumu atmaksu.

Principā **izdevumi (pēc izcenojuma aprēķinātās izmaksas** – skat. augstāk) jāsedz tam lietas dalībniekam, kuram lēmums nav labvēlīgs. Tomēr tiesnesis ar motivētu lēmumu tiesas izdevumus var daļēji vai tos uzlikt atmaksāt pilnībā otram lietas dalībniekam.

Lietas dalībnieks var arī lūgt, lai viņa pretinieks pilnībā vai daļēji apmaksā visas viņa uzrādītās izmaksas, kas **nav iekļautas tiesas izdevumos**. Piemēram, tie var būt savas advokāta honorāri un mutvārdu paskaidrojumi, izdevumi par tiesu izpildītāja pakalpojumiem un pierādījumiem, ceļa izdevumi. Šajā gadījumā tiesnesis piespriež lietas dalībniekam segt izdevumus, vai lietas dalībniekam, kuram lēmums ir nelabvēlīgs, samaksāt otram lietas dalībniekam summu, kura noteikta, ņemot vērā uzrādītās izmaksas un izmaksas, kas nav iekļautas tiesas izdevumos. Vērā tiek ņemts taisnīguma princips vai lietas dalībnieka, kuram piespriests atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ekonomiskais stāvoklis. Tāpat pēc savas ierosmes šo pašu apsvērumu dēļ tiesa var lemt, ka šāds spriedums nav pamatots.

Ekspertu honorāri

Civillietās tiesnešu nozīmēto ekspertu atlīdzību nosaka ar **tiesas nolēmumu**.

Ja tiesnesis ir uzticējis ekspertam izpildīt izdevumu, viņš nosaka atlīdzības avansa lielumu. Avansa lielums pēc iespējas sakrīt ar plānoto atlīdzības beigu maksājumu. Viņš nosaka vienu vai vairākus lietas dalībniekus, kuriem par avansa saņemšanu jāparakstās tiesas kancelejā.

Pēc tam, kad **eksperts** ir iesniedzis **atskaiti**, tiesnesis nosaka galīgo atlīdzību, ņemot vērā viņa paveikto, to, vai savlaicīgi ir izpildīti termiņi, un izpildītā darba kvalitāti. Viņš ļauj ekspertam pamatot tiesas kancelejas avansā piešķirto summu un vajadzības gadījumā pieņemt rīkojumu par papildus summu piešķiršanu, norādot, kurš vai kuri lietas dalībnieki tās apmaksās.

Tiesas spriedumā, ar ko pabeidz tiesvedību, lemj par **ekspertam piešķirtās atlīdzības atmaksu**. Principā to piespiež atlīdzināt **lietas dalībniekam, kam spriedums nav labvēlīgs**, ja vien tiesnesis ar motivētu nolēmumu pilnīgu vai daļēju izdevumu apmaksu nav piespriedis atlīdzināt otram lietas dalībniekam. Tomēr **eksperts, kuru nav pieaicinājis tiesnesis**, par honorāriem **ar savu klientu brīvi vienojas pats**. Tos tiesāšanās izdevumos neiekļauj. Lietas dalībnieks var lūgt tiesnesi, kurš tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu ir piespriedis lietas dalībniekam, kuram tiesas spriedums ir nelabvēlīgs vai kurš lietā ir zaudējis, atmaksāt viņa uzrādīto atlīdzības summu. Vērā ņem taisnīguma principu un notiesātās personas ekonomisko stāvokli.

Tulkotāju un tulku honorāri

Šīs izmaksas piespiež apmaksāt **lietas dalībniekam, kam spriedums nav labvēlīgs**, ja vien tiesnesis ar motivētu nolēmumu pilnīgu vai daļēju to apmaksu nav piespriedis atlīdzināt otram lietas dalībniekam.

Saistītie materiāli

[Francijas ziņojums par izmaksu pārredzamības pētījumu](#) (1312 Kb)

Lapa atjaunināta: 07/06/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.